

CÍSAŘSTÍ HUDEBNÍCI V ÚČTECH DVORA RUDOLFA II.

LUKÁŠ M. VYTLAČIL

Rudolfínský dvůr v Praze je dostatečně znám jako jedno z nejvýznamnějších center umění a vzdělanosti v tehdejší Evropě. Na vysoké úrovni byla také zdejší císařská kapela, jež přitahovala hudebníky z celé Evropy, kteří se zde snažili nalézt uplatnění. Z osudů některých osobností však také víme, že končily svůj život ve velmi neutěšených poměrech, zatímco jim císařská komora zůstávala dlužna nezřídka i významné částky za jejich práci pro dvůr. Právě na finanční problematiku se zaměřila Michaela Žáčková Rossi ve své knize, která představuje součást dlouhodobého badatelského zájmu o rudolfínské hudebníky. Zatímco vlastní hudební problematice (tedy např. organizace hudby, hudebníci, repertoár atd.) byla alespoň v dílčích tématech věnována již celá řada prací, autorka problematiku poprvé nazírá prostřednictvím účetních dokumentů.

Zdrojem v této publikaci zpracovávaných údajů jsou knihy dvorské pokladny uložené v oddělení Hofkammerarchiv v Rakouském státním archivu ve Vídni, jež byly vedeny mezi lety 1576 až 1613/14. Z této téměř kontinuální řady se nedochovalo účetní knihy z let 1578, 1579 a 1580, některé další knihy jsou pak dochovány neúplně. Excerpce a zpracování těchto archivních údajů představují detailní a nesmírně cennou práci, která poskytuje podrobný pohled do personálního obsazení a nákladů dvorní kapely. V celkových přehledech jsou získané údaje shrnuty v grafech, jež sledují roční vývoj mzdových nákladů jak v celkových kategoriích, tak i na některých vybraných pozicích (Hofcaplan, Organist, Basist ad.). Tyto grafy jsou spíše orientační, protože jejich tiskové provedení bohužel není příliš přehledné (některé linie nejsou téměř viditelné).

Hlavní část knihy představují soupisy, které jsou rozděleny na čtyři typy a rámovány lety 1576 až 1612. První představuje abecední seznam hudebníků včetně jmenných variant, administrativního zařazení, oblasti profesního působení, datce jejich služby u dvora, výše platu a případných doplňujících poznámek. Další seznam uvádí rudolfínské hudebníky a jejich platy tak, jak je zachycují záznamy v účetních knihách. Žáčková Rossi zde zachycuje široké spektrum údajů od účetního roku a konkrétního folia, kde se daný záznam v prameni nachází, přes konkrétní pozici hudebníka, vyplacenou částku v měsíční i roční výši, termíny, za které byla výplata prováděna, až po kvitance potvrzující převzetí financí. Díky

abecednímu řazení podle příjmení je možné údaje z jednotlivých let velmi přehledně srovnávat. Následují seznamy učitelů žáků na trubku (1581–1611) a Singerknaben, tedy chlapců choralistů (1576–1616).

Už z popisu předchozího odstavce je zřejmé, že kniha představuje mimořádně cenný zdroj informací, jež v rámci možností dochovaných pramenů zprostředkovávají jak souhrnný přehled o hudebnících zaměstnaných u císařského dvora Rudolfa II., tak především detailní vhled do financování personálních nákladů této oblasti dvora. Publikace tedy může být přínosná nejen pro hudební historiky či historiky zaměřené na rudolfinskou epochu, ale též pro badatele, jež se zaměřují na problematiku raně novověkého účetnictví a řízení financí v dvorském prostředí.

Žáčková Rossi, Michaela: The Musicians at the Court of Rudolf II. The Musical Entourage of Rudolf II (1576–1612) Reconstructed from the Imperial Accounting Ledgers, KLP – Koniasch Latin Press. Prague 2017, 255 s.